

HET GROTE RAAM

EEN NIEUW MEESTERWERK
VOOR ALKMAAR

Perspakket, 09/2021

INHOUD

Project informatie	3
Het ontwerp	3
Artist's statement	4
Biografie Fiona Tan	4
Afbeeldingen	5

Contact:

Gert van Kleef

Tel. nr.: 06 – 4464 4948

Emailadres: gvankleef@grotekerk-alkmaar.nl

www.hetgroteraam.nl

www.fionatan.nl

Projectinformatie	Het Grote Raam
Kunstopdracht	Zuidelijk transeptvenster, Grote Kerk, Alkmaar (1518)
Afmeting	ca. 6 x 23 m (b x h) Het transeptvenster van de Grote Kerk is het grootste kerkraam op het Europese vaste land
Kunstenaar	Fiona Tan
Datum onthulling	7 oktober 2023 Ter ere van 450 jaar Alkmaar Ontzet
Opdrachtgever	Stichting Het Grote Raam

Het ontwerp

Voor Fiona Tan zijn vroege kerkramen voorlopers van de bioscoop – een spannend verhaal verteld in bewegend licht en kleur. De kunstenaar heeft het thema het licht van de vrijheid aangegrepen om een kunstwerk te ontwerpen dat een feest is van licht en kleur voor zowel de huidige als ook toekomstige generaties. Haar ontwerp is als een caleidoscoop waarbij elk paneel kan gezien worden als een frame van een verticale filmstrook. Haar ontwerp is geïnspireerd aan de ene kant door de ritmische kleinschalige detaillering van middeleeuwse kerkramen en aan de andere kant door een caleidoscoop gemaakt van glasscherven (gevonden door de broer van haar grootmoeder bij het Reims Kathedraal) waar Tan als kind mee speelde.

Het kleurenschema over het hele raam is als de opkomende zon over de Noord Hollandse landschap. Onderin is het licht met veel wit, warme geel, oranje en rood tinten. Naar boven toe bevat het palet steeds koelere tinten, blauw, paars en indigo. Elk paneel is uniek. De kunstenaar wil dat het ontwerp een spannende combinatie omvat van oud en nieuw – een moderne digitale animatie uitgevoerd in eeuwenoude traditionele technieken. Het veranderende spel van zon, licht, hemel, zichtbaar door het heldere gekleurde glas, zorgt voor een beeld waar lang naar gekeken kan worden.

Artist's Statement

“Ik vind deze kerk heel mooi van licht. Geen wonder dat Saenredam deze kerk geschilderd heeft. Elke hemelrichting heeft zijn eigen bijzonderheden. Op het zuiden heb ik te doen met veel zon dat direct op het raam schijnt. Straks gaat de zon dus door mijn kunstwerk heen stralen en zullen de glaskleuren binnen op de wanden en vloer schijnen – prachtig, daar verheug ik mij nu al op.

Hoewel ik nog nooit eerder met glas-in-lood gewerkt heb, ben ik ondertussen er helemaal ingedoken. Erg leuk om hiermee bezig te zijn en om me hierin onder te dompelen. Mijn ontwerp is gemaakt met de nieuwste digitale beeldtechnologie maar wordt uitgevoerd in een eeuwenoude handwerk.

Ik vind het een grote eer om gevraagd te zijn voor deze opdracht. En ik vind het erg leuk om op deze manier met licht en kleur en beweging/ verandering, bezig te zijn. Ik heb veel oriënterend onderzoek gedaan door zo veel mogelijk kerken op te zoeken. Daardoor heb ik zelf kunnen ervaren hoe mooi een glas-in-lood raam kan werken. Hoe het licht gedurende de dag verandert, hoe de belevenis telkens nieuw en bijzonder is. Ik begrijp heel goed dat zoiets een subliemerende of zelfs een spirituele ervaring kan zijn. Men kan ook glas-in-lood ramen in middeleeuwse kerken voorlopers van de bioscoop noemen - een spannend verhaal, verbeeld in licht en kleur dat steeds verandert.

Ik wil een kunstwerk maken waar lang naar gekeken kan worden. Als je inzoomt en met je oog vertikaal omhoog reist. Dan zie je dat er van paneel naar paneel beweging en ontwikkeling ontstaat, net als bij het draaien van een caleidoscoop. Elke verticale reeks is als een filmstrook, een series van stills van een abstracte film. Je oog maakt als het ware een reis door het raam.

Het nieuwe raam wordt een feest van licht en kleur voor nu en toekomstige generaties.”

Fiona Tan

photo: Michiel van Nieuwkerk

Korte biografie Fiona Tan

Fiona Tan is beeldend kunstenaar en filmmaker. Zij studeerde aan de Gerrit Rietveld Academie en aan de Rijksacademie van beeldende kunsten te Amsterdam. Naast films, video- en fotowerk is zij vooral bekend om haar ruimtelijke installaties, waarin verkenningen van geheugen, tijd, geschiedenis en de rol van visuele beelden centraal staan. Haar kunstwerken zijn de afgelopen 25 jaar over de hele wereld tentoongesteld. Recente solotentoonstellingen vonden plaats in het Museum der Moderne Salzburg (2020-21), Museum Ludwig, Keulen (2019), De Pont Museum, Tilburg (2017), Izu Photo Museum, Japan (2016). In 2009 zij vertegenwoordigde zij Nederland op de Biënnale van Venetië. Haar werk is in veel internationale collecties vertegenwoordigd waaronder de Tate Modern, de Guggenheim Museum, Centre Pompidou, het Stedelijk- en Rijksmuseum in Amsterdam. Tan woont en werkt in Amsterdam.

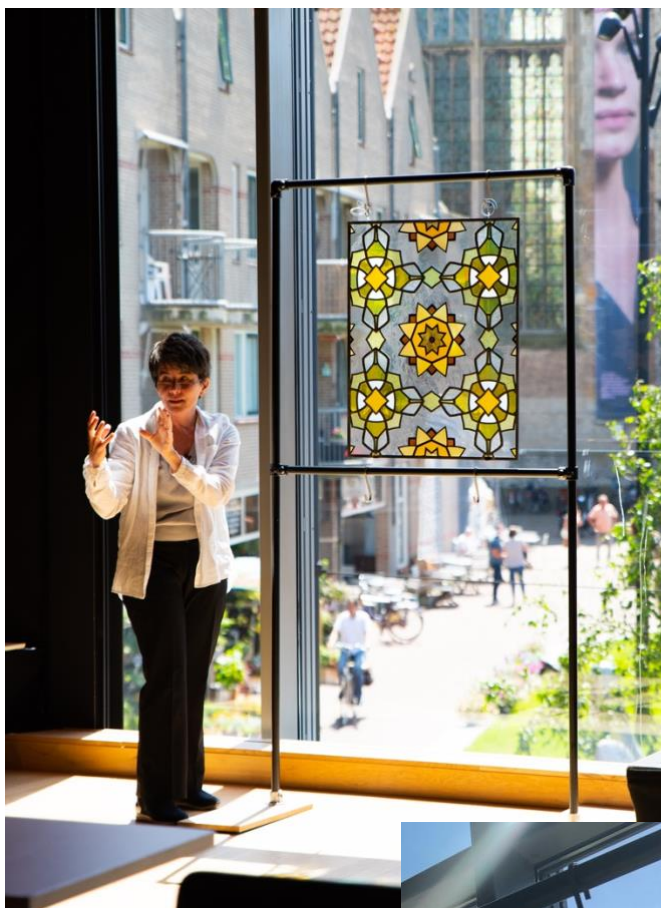
Werken en erkenning

In de bijlage is een overzicht opgenomen van een selectie van haar (solo)tentoonstellingen. Veel van haar werken en publicaties zijn zeer toegankelijk vindbaar op www.fionatan.nl. Fiona Tan is genomineerd voor kunstenaar van het jaar 2022. In 2019 won zij de Spectrum Internationale Fotografie Prijs en in 2017 won zij de Amsterdams Kunstprijs. In 2001 was haar werk te zien op de Triënnale van Yokohama en het jaar daarop op de Documenta in Kassel. In 2009 oogstte zij veel lof voor haar nieuwe werk in het Nederlandse paviljoen op de Biënnale van Venetië. Zij heeft zowel documentaires en speelfilms gemaakt als autonome film- en videowerken. Het grote raam is de eerste keer dan Tan met traditionele glas-in-lood technieken werkt.

Het Grote Raam, detail van proefpaneel

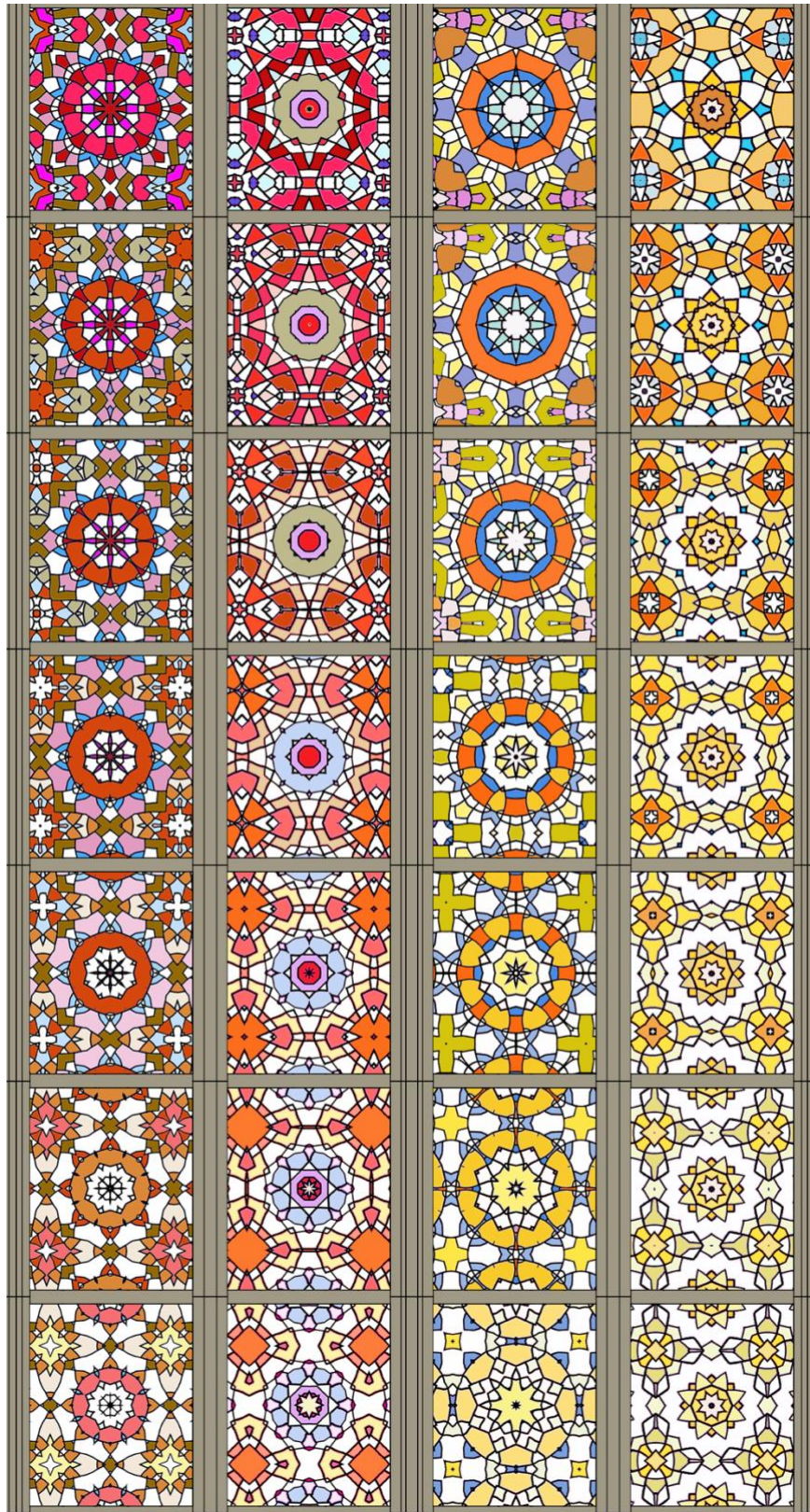
photo: Fiona Tan

Het raam bestaat uit ca. 220
panelen van dit formaat.

Presentatie proefpaneel. Photos: G.Rooker

Detail van het ontwerp, *Het Grote Raam*

© Fiona Tan

Het Grote Raam (artist's impression)

© Fiona Tan

Het Grote Raam (artist's impression)

© Fiona Tan

Grote Kerk, Alkmaar, detail zuidtranseptvenster huidige situatie

Gezicht op de Grote of Sint-Laurenskerk van Alkmaar vanuit het noorden in de winter
 Salomon van Ruysdael (1647)
 National Gallery of Ireland, Dublin